

- ☀️ “побуваєш” у Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській та Київській областях;
- ☀️ дізнаєшся, які чарівні перетворення відбуваються у природі восени і чому воду називають чарівницею;
- ☀️ навчишся визначати свіжість курячого яйця і довідаєшся, які дива відбуваються під його шкаралупою;
- ☀️ пригадаєш шлях, який долає зернятко, аби стати хлібиною, і довідаєшся про трагічну сторінку в історії України — Голодомор.

- ☀ Назви відділи, які є у цьому магазині.
- ☀ На які страви можна перетворити борошно, фрукти, овочі, яйця?
- ☀ На яку інформацію має звертати увагу покупець, перш ніж купувати продукт?
- ☀ Що є на малюнку такого, чого не може бути насправді? Чому?
- ☀ Знайди людину, яка має те, що допоможе їй уникнути зайвих покупок.
- ☀ Хто з покупців задоволений, хто розгублений? Що допомагає зрозуміти їхні емоції?

Несподівана зустріч

Жевжоліт приземлився на схилі Карпат. Жевжики заворожено дивилися у вікно. Пузлик із захватом промовив:

— Яка гарна Україна! Ще й веселку щастя отримає!

— Еге ж, отримає, якщо хтось не забариться виконати завдання. Знайти тут колючу гілочку — хвилинна справа, — Номул нетерпляче підштовхував друга до виходу.

Пухнасті гілочки оточили жевжика. Він на мить затримався, аби помилуватися деревами і вдихнути їхній аромат. Щойно вирішив братися до справи, як відчув, що поруч хтось є. Казковий, таємничий, але добрий. Той, хто вміє ходити карпатськими лісами безшумно. Хто любить і боронить природу. Хто споконвіку живе на цих землях. Біля Пузлика опустилася на траву величезна кошлата біла лапа. Чугайстер! Жевжик знав про нього з розповідей діда Оксеника, але не сподівався на зустріч.

— Ох-ох-хо! Почув я, гиби хтось новенький порядкує в моєму лісі. Лем се не рубачі-браконьєри, а дітвак! Уповіш, що ти за новина в нашому чарівному світі? Добро чи зло коїш?

Пузлик шанобливо вклонився прадавньому лісовику і розповів про себе. Чугайстер задоволено хитав величезною головою, а його довжелезна борода стелилася до землі. Коли Пузлик завершив розповідь, Чугайстер подав йому колючу гілочку, посадив на долоню й підняв високо над верхівками дерев:

— Дивися, яка краса, дітваче! Це — наше Закарпаття!

- ✱ Кого з міфічних персонажів Номул зустрів у Карпатах? Як він зображений у тексті?
- ✱ Які “дивні” слова вживає Чугайстер? Як ти думаєш, чому?
- ✱ Які емоції виникли в тебе після прочитання тексту?

Як безпека перетворюється на небезпеку?

1. Жевжики розпочали мандрувати Закарпаттям 4 листопада. Пузлик сказав, що їхня подорож триватиме 7 днів. Визнач, якого числа жевжики завершать подорож.

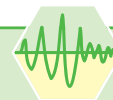
Листопад

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

2. Блискавка запропонувала своїм друзям відвідати найвищий водоспад Закарпаття — Труфанець. Це каскадний водоспад — його вода стікає по п'яти уступах. Обчисли вираз і дізнайся висоту водоспаду.

3. Довідайся, які ще водоспади є на Закарпатті. Підготуй розповідь про один із них. Для цього ти можеш:
 - ✱ пригадати, які водоспади ти бачив/бачила;
 - ✱ запитати в інших людей;
 - ✱ знайти інформацію в книжках чи інтернеті;
 - ✱ подивитися телепередачу або фільм.
4. Чим водоспад може бути корисним для людини? А чи може бути небезпечним? Обґрунтуй свої відповіді, навівши по три аргументи.

5. Прогулюючись найдовшою в Європі липовою алеєю, що в Ужгороді, Ілля вигукнув: "Які чарівні перетворення відбуваються у природі!". Що мав на увазі хлопчик? Розкажи.

6. Коли Ілля милувався природою, у нього виникло запитання: "А чому ж восени опадає листя?". Трьокласники висловили свої гіпотези. Як ти вважаєш, хто має рацію?

Ніка

За літо в листі накопичилося чимало шкідливих речовин, яких деревам необхідно позбутися.

День коротшає — листю бракує світла.

Ася

Ґрунт промерзає, деревам бракує вологи і поживних речовин.

Артем

7. Ілля звернув увагу на плакат. Чим небезпечне спалювання листя? За даними плаката сформулюй два запитання. Постав їх однокласникам та однокласницям і послухай відповіді.

Чому не можна спалювати листя?

Забруднюється повітря.

Змінюється клімат.

Знижується родючість ґрунту.

Знищуються гнізда птахів.

Гинуть тварини.

Зникають корисні рослини.

Це завдає шкоди здоров'ю людей.

8. З яким із тверджень ти погоджуєшся? Чому?

Опале листя можна перетворювати на цінне добриво.

З опалого листя можна лише зробити аплікацію.

9. Бабуся Іллі розповіла, що з опалого листя можна робити добриво для рослин — **компост**. До речі, осінь — найкращий час для його виготовлення. Назви те, що можна складати в компостну яму.

Овочі

Фрукти

Сухе листя

Кава

Шкаралупа

10. Створи композицію із засушених пелюсток і листочків за інструкцією.

- ☀ Затонуй аркуш за допомогою широкого пензля. Які кольори ти обереш?
- ☀ Коли тло підсохне, виклади на ньому композицію із сухих листочків.
- ☀ Нанеси на листочки клей ПВА, приклей на аркуш і промокни серветкою.
- ☀ За потреби домалюй фломастерами деталі.

Як небезпеку перетворити на безпеку?

- З Ужгорода жевжики вирішили дістатися Мукачева автобусом. Розглянь розклад руху автобусів.

Ужгород — Мукачево			
Час відправлення	Час прибуття	Ціна, грн	Кількість вільних місць
04:30	05:20	53.00	7
06:40	07:30	56.40	5
07:25	08:25	45.80	5
07:55	08:55	45.80	0
08:25	09:25	45.80	1

Усно дай відповіді на запитання.

- Скільки часу жевжики будуть у дорозі, якщо виїдуть з Ужгорода о 7 год 25 хв?
 - Якою буде вартість цієї поїздки для трьох осіб?
- Розглянь малюнки. Які небезпечні ситуації можуть виникнути у громадському транспорті? Розкажи.

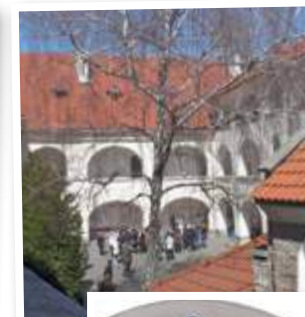

Змодельуйте доцільну поведінку в небезпечних ситуаціях.

- Розгадай ребус і довідайся, як називають відомий замок у Мукачеві.

- Під час подорожі Мукачівським замком Руслана сфотографувала об'єкти, які справили на неї враження. У які групи можна об'єднати ці об'єкти? За якою ознакою?

- Після екскурсії Руслана з друзями вирішили перепочити. Олег запропонував пограти м'ячем і ненароком влучив ним у спину перехожого. Розкажи, як би ти діяв/діяла на місці:

- перехожого;
- Олега;
- дідуся Руслани;
- одного з друзів Олега;
- охоронця;
- екскурсовода.

6. Пригадай властивості повітря та проведи прості експерименти. Дотримуйся правил безпеки.

Чи має повітря вагу?

Однаково надуй дві кульки, зав'яжи їх нитками однакової довжини і прив'яжи до кінців лінійки. Урівноваж її на пальці. Проколи одну з кульок. Який край лінійки тепер переважає? Чому?

Кулька у пляшці

Занур у пластикову пляшку повітряну кульку і спробуй її надути. Чи вдалося це тобі? Як ти гадаєш, чому?

А тепер устроми в пляшку соломинку й знову спробуй надути кульку. Який результат маєш? Чому?

Як проколоти кульку, щоб вона не луснула?

Як ти гадаєш, чому кульки гучно лускають, якщо до них торкнутися гострим предметом?

Спробуймо проколоти кульку так, аби вона не луснула.

На надуту кульку наклеї два невеликі шматочки скотчу. Крізь них пропусти спицю.

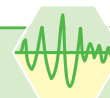
Чому, на твою думку, кулька не луснула?

Дізнайся, від яких небезпек убереглися екскурсанти.

- ✿ Кого, на твою думку, діти сприйняли за привидів?
- ✿ Чи були у твоєму житті небезпечні ситуації? Як можна було їх уникнути?

Насуваються хмари

Номул тримав невеличкий прилад із мікрофончиком і аж підстрибував від нетерплячки.

— Ось вона! Ось, я вже бачу її! Славнозвісна! Унікальна! Хортиця! Як мені пощастило! Я побачу справжніх козаків і зберу дзвін їхніх шабель у звуколов!

Натомість Блискавка була занепокоєна — навколо її чола спалахували маленькі блискавиці.

— Погода псується — може задощити. Дощ — це вода...

— А від води ми можемо скоштуватися! — додав Пузлик.

— Не хвилюйтеся, друзі! Я миттю!

Але не так сталося, як гадалося. На Хортиці Номул побачив групу школярів. У пошуках козаків жевжик зазірав скрізь, але зустрів тільки звичайних туристів. Час від часу він стривожено поглядав на небо — важкі хмари нависали дедалі нижче.

Аж ось почулося іржання коней. Номул стрімголов помчав на цей звук і не помилився. Козаки гарцювали на конях, показували різні трюки, гучно ляскали батогами. Потім узялися за шаблі й розпочали двобій. Номул натиснув на кнопку, і звуколов наповнився дзвоном. Удалині пролунав грім. Жевжик кинувся до жевжольота:

— Тільки не дощ, тільки не вода. Тільки б не скоштуватися!

Але перша крапля таки наздогнала його біля дверей.

- ☀ Як ти гадаєш, чому Номул так радів, що потрапить на Хортицю?
- ☀ Чому жевжик не одразу побачив козаків на острові?
- ☀ Що вказувало на наближення дощу?
- ☀ Як ти гадаєш, що тепер станеться з Номулом?

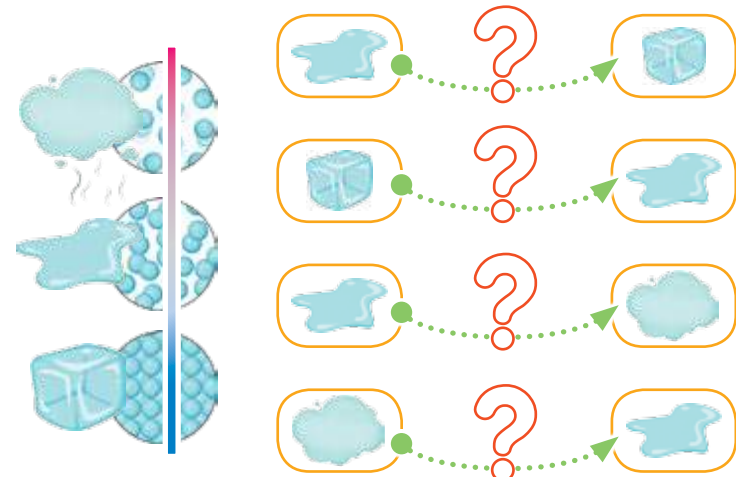
Чому воду називають чарівницею?

1. Блискавка поглянула на ілюмінатор жевжольота й побачила на склі чудернацький візерунок. Поясни, звідки він узявся.
2. Визнач, які висловлювання істинні, а які — хибні. Кожне хибне висловлювання перетвори на істинне.
 - ☀ У складі повітря є водяна пара.
 - ☀ Візерунки на шибках можуть з'явитися, коли температура вологого повітря опуститься нижче 0°C.
 - ☀ На новому склі утвориться більше візерунків, ніж на старому.
3. Обчисли.

$$\begin{array}{rclcl}
 \text{☀} & + & \text{☀} & + & \text{☀} & = & 480 \\
 \text{☀} & + & \text{☀} & + & \text{💧} & = & 820 \\
 \text{💧} & - & \text{☀} & - & \text{☀} & = & ?
 \end{array}$$

4. У природі вода постійно переходить з одного стану в інший. Коли і за яких умов відбуваються ці перетворення?

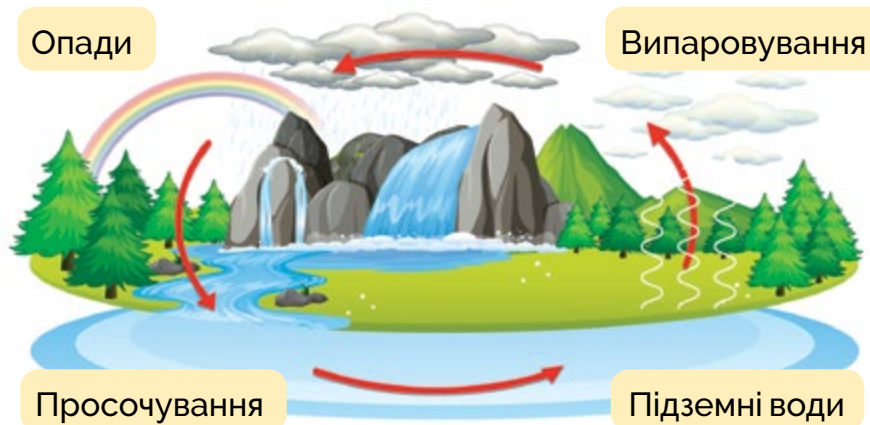

5. Досліди, як вода переходить з одного стану в інший.

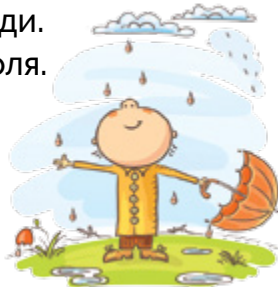
1. Попроси когось із дорослих закип'ятити воду й налити її в посудину майже до половини.
2. Щільно накрій фольгою, закріпивши її гумкою.
3. Зачекай хвилину й поклади на фольгу кубики льоду.
4. Простеж, що відбувається.

Колообіг води у природі

6. Прочитай вірш. Що авторка розповіла про значення води? А що ти можеш додати?

А вода — це справжнє диво! Як прожити без води?
З нею ми завжди щасливі, з нею в нас нема біди.
Є вода — ростуть рослини: ліс, сади, рясні поля.
Це чудово для людини і радіє вся Земля.
Плавають в водичці діти, риби у воді живуть.
Розцвітають в лузі квіти. І рясні дощі ідуть.
Колообіг повсякчасно на Землі вода веде.
Тож з водою всім прекрасно і біди нема ніде!

Надія Красоткіна

7. Іван довідався, що в Запоріжжі вже майже 100 років працює ДніпроГЕС — найпотужніша гідроелектростанція України. Дізнайся, як працює ГЕС.

На гідроелектростанції (ГЕС) потужний потік води обертає турбіни. Вони приводять у дію спеціальні пристрої, які виробляють електроенергію. По лініях електропередачі вона надходить до житлових будинків, заводів, офісів, магазинів та інших об'єктів.

8. Іван з'ясував, що побутові прилади споживають енергію навіть у режимі очікування. Якщо телевизор ніколи не вимикати з розетки, то щомісяця доведеться сплатувати за електроенергію на 4 грн більше, а за постійно ввімкнений зарядний пристрій для мобільного телефону — на 7 грн більше. Визнач, скільки грошей за місяць заощадить сім'я Івана, якщо хлопчик вимикатиме з розетки телевизор і три зарядні пристрої.

Яку суму зможе заощадити твоя сім'я за місяць, якщо ти чинитимеш так само, як Іван? А за рік? Обчисли.

Як опинитися в минулому без чарівної палички?

1. Тільки-но жевжики зібралися летіти далі, як на моніторі бортового комп'ютера з'явилися зображення. Поміркуй, що може їх об'єднувати.

2. Жевжики розмірковували, як можна потрапити в часи козацтва без чарівної палички. Однак жодна з ідей їх не задовольняла, оскільки так не можна було б відчувати козацький дух. Що ви можете порадити мандрівникам?

Українське козацтво виникло понад 500 років тому. Козаки обороняли наші землі від нападу загарбників. Центром українського козацтва була Запорозька Січ. Серед видатних українських гетьманів — Богдан Хмельницький, Петро Дорошенко, Петро Сагайдачний, Іван Мазепа.

3. Олена довідалася, що в Запоріжжі є одне із семи чудес України — острів Хортиця. На ньому створений унікальний історико-культурний комплекс "Запорозька Січ", де панує атмосфера часів козащини. Поміркуй і запропонуй не менше трьох варіантів відповідей на запитання:

- ☀ Чому мирні українські селяни ставали відважними воїнами-козаками?
- ☀ Що спонукало сучасних українців створити на острові Хортиця комплекс "Запорозька Січ"?

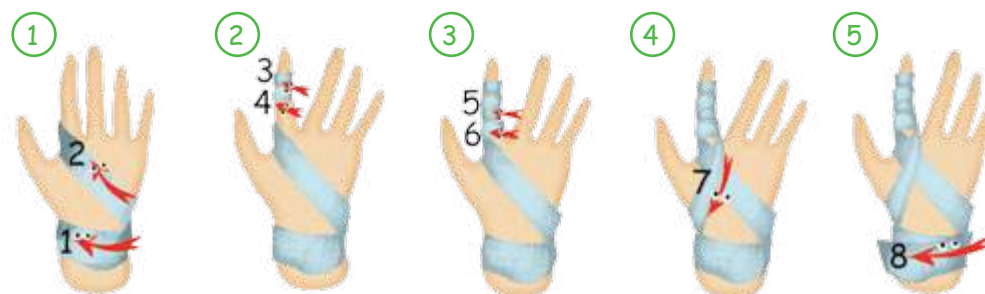

Храм Покрови Богородиці, о. Хортиця, Запоріжжя

4. Відвідуючи Хортицю, Оленка потрапила на виступ театру козацького бою "Січові козаки". Учасники демонстрували свою вправність у рукопашному бої, фехтуванні на шаблях, стрільбі з лука верхи на конях. Скільки часу тривав виступ, якщо він розпочався о 15 год 5 хв, а завершився о 15 год 45 хв?

5. Молодшого братика Оленки зацікавила школа, яка була на Січі. Від екскурсовода діти довідалися, що кожен учень козацької школи вчився не лише читати, писати і вправно володіти шаблею, а й надавати першу медичну допомогу собі чи побратимові. Розгляньте малюнок. Працюючи в парах, повправляйтеся у накладанні пов'язки на палець.

6. За переказами, серед козаків були характерники — люди, які володіли надзвичайними здібностями. Найвідоміший з них — Іван Сірко. Він наганяв страх на ворогів. Прочитай уривок із легенди про відомого отамана й розкажи, які надможливості він мав.

Скульптура "Іван Сірко",
о. Хортиця, авт. невідомий

Пішли запорожці із Сірком у похід. А татари прочули про те та й набігли на Січ, похазяйнували там і полонених узяли. Женуть їх, а вони, бідолашні, не хочуть іти, ридають — аж земля стогне. Татари їх нагайками підганяють. Прочув про те кошовий Сірко й кинувся з козаками в погоню. Добігли близько і бачать, що татар багато, а козаків мало. Без хитрощів не впоратися.

Спинив отаман коня, скочив на землю і — кувирдь! — обернувся хортом, та й побіг до татар. Вони бачать — хорт, ще й гарний такий. Узяли його, нагодували, приручили. А як стали відпочивати, хорт напустив на них сон і повернувся до козаків. Знову — кувирдь! — і зробився чоловіком.

Напали козаки на татар і визволили всіх полонених.

7. А які здібності маєш ти? Розкажи.

8. Троє козаків — Михайло Писар, Гриць Вернигора й Устим Куліш — об'їжджали коней. Гриць Вернигора звільнився не останнім, Устим Куліш — раніше за Гриця. У якій послідовності козаки завершили об'їжджати коней?

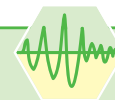
9. Зроби ляльку-дергунчика за інструкцією.

- ✿ Виріж із картону тулуб, ручки й ніжки.
- ✿ Пробий шилом отвори.
- ✿ Прикріпи ноги та руки до тулуба за допомогою ниток.
- ✿ Поклади руки паралельно і з'єднай одну з одною ниткою. Так само зроби з ногами.
- ✿ Відріж останню — найдовшу — нитку (за неї потім смикатимете ляльку). Прив'яжи її посередині до верхньої і нижньої ниток.
- ✿ Намалюй козакові обличчя й одяг.

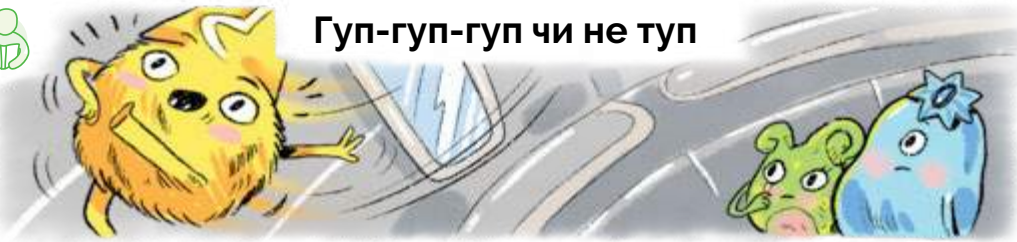

10. Разом з однокласниками створіть "козацьке військо" і придумайте виставу "Запорозька Січ". Презентуйте її своїм рідним і друзям.

Гуп-гуп-гуп чи не туп

Скощулений Номул гасав по жевжольоту і горлав: “Гуп-гуп-гуп чи не туп!”. Його руки метлялися, а ноги ходили вихилясами.

— І що тепер робити? — стривожено мовила жевжичка.

— Лише чекати. На це немає ради. А в нас ще й непросте завдання в Івано-Франківській області: до скрині треба покласти вишитий рушник. Поцупити його не можемо — дід Оксенник заборонив. Ти, Блискавка, майстерно ведеш перемовини, тож і йди у світ. А я залишуся Номула пильнувати.

Блискавка довго міркувала, як упізнати серед людей вишивальників. Урешті вирішила чатувати у крамничці, де продають нитки й інше приладдя для рукоділля.

За однією жіночкою, яка вийшла з крамнички, Блискавка пішла до дверей із написом “Центр дитячої та юнацької творчості”, а потім до кабінету “Гурток української вишивки”. Тут довелося створити голограму — восьмирічну дівчинку. Нова гостя звернулася до гуртківців:

— Вітаю! Ми з друзями збираємо колекцію речей, пов'язаних з Україною. Чи не могли б ви подарувати нам одну зі своїх робіт?

Діти погодилися. Блискавка застосувала функцію зменшення об'єктів і помчала до жевжольота, хвилюючись за друзів.

- ✿ Які емоції ти відчув/відчула, читаючи про скощуленого Номула?
- ✿ Чому дід Оксенник заборонив жевжикам без дозволу забирати чужі речі до скрині?
- ✿ Чи погодився/погодилася б ти віддати власноруч створений виріб до чужої колекції?
- ✿ Що могли відчувати діти, віддаючи рушник Блискавці?

Чим приваблює природа Карпат?

1. Блискавка любить активний відпочинок. Тому вона дуже зраділа, коли на моніторі бортового комп'ютера прочитала напис “Буковель” і побачила фото.

Розглянь його і розкажи, чому гори так зачаровують людей.

2. Щоб насолодитися красою Карпат, жевжики дісталися вершини гори на крісельному підйомнику. “Яка краса!” — вигукнула Блискавка і мерщій витягла свій записник. У ньому вона зробила кілька схематичних позначень. Розглянь їх. Що зафіксувала жевжичка? Розкажи.

Поспостерігай за погодою і ти. Опиши результати спостереження.

3. На вершині гори Ігор змерз. Його товаришка Ліза запропонувала зігрітися, як це інколи роблять дорослі, спробувавши глінтвейн — напій, що містить алкоголь. Як має вчинити Ігор? Змодельуйте поведінку дітей.

4. Третьюокласники вирішили разом із дорослими пройти туристичним маршрутом “Стежка Довбуша” поблизу міста Яремчого. Гюльнара пригадала, що тато розповідав їй про Олексу Довбуша. Що ти знаєш про цю історичну особу? Розкажи.

“Олекса Довбуш”,
авт. Іван Лобода

5. Екскурсовод розповів, що найцікавіше місце на маршруті — камінь Довбуша. Прочитай легенду і сформулюй два запитання за її змістом. Постав їх однокласникам та однокласницям і послухай відповіді.

Біля каменя є вхід у печеру, де захована скриня з довбушівським золотом. Зайти до печери можна тільки раз на рік — у ніч на Івана Купала. Проте заволодіти скарбами не вдасться, оскільки вони зачаровані. Той, хто винесе скарб із печери, вмиє скам'яніє.

6. Учні 3-го класу розпочали екскурсію “Стежками Довбуша” о 12 год 15 хв, а завершили її о 15 год 30 хв. Скільки часу вони мандрували?

Час початку
мандрівки.

Час завершення
мандрівки.

7. Цього року Юстина з рідними вперше збирається підкорити Говерлу — найвищу вершину Українських Карпат. Розглянь речі й одяг, які приготувала для подорожі дівчинка. Проаналізуй і оціни їх безпечність.

8. Піднімаючись на Говерлу, Юстина вигукнула: “Мамо, дивись, гори димлять!”. Що мала на увазі дівчинка? Поясни. Чи бачив/бачила ти колись таке явище? Опиши емоції, які ти відчував/відчувала.

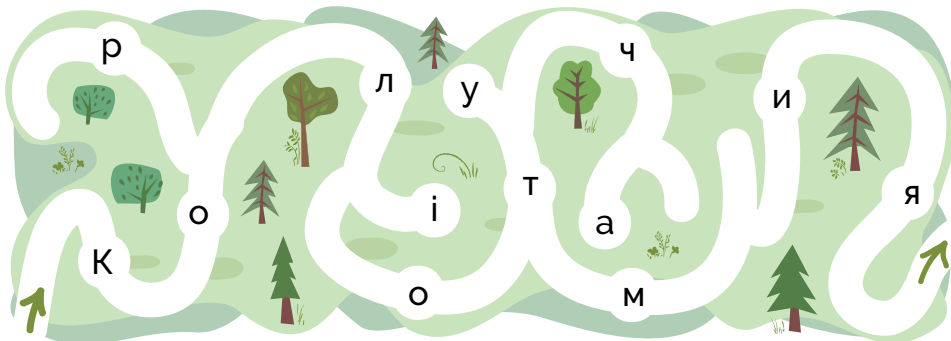
9. Досліди властивості об'єктів і подай результати у вигляді таблиці.

Об'єкт	Назва об'єкта	Властивість	Значення властивості
	ялина	колір, розмір, форма	зелена, невисока, конус
	водоспад		
	сонце		

Що я можу змінити Власноруч?

1. Пузлик довідався, що один із національних символів України — вишиванка. Пройди лабіринтом і довідайся, у якому місті Івано-Франківської області розташований найбільший ярмарок вишиванок.

2. Коли Блискавка потрапила на ринок і стала розглядати вишиті вироби, їй захотілося поспілкуватися з мисткинею. Прочитай відповіді, які почула жевжичка. Якими могли бути запитання? Розіграйте діалог у парах.

Я з дитинства люблю вишивати.

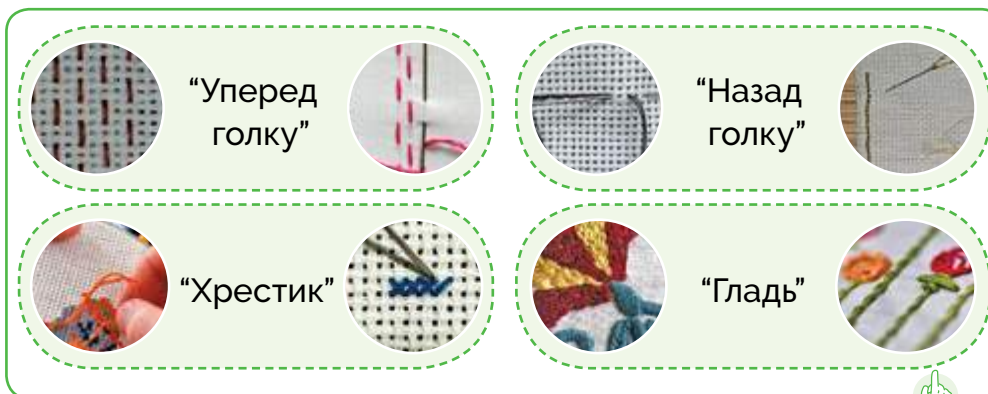
Я вишиваю по-різному: і гладдю, і хрестиком.

Мрію відродити старовинні орнаменти.

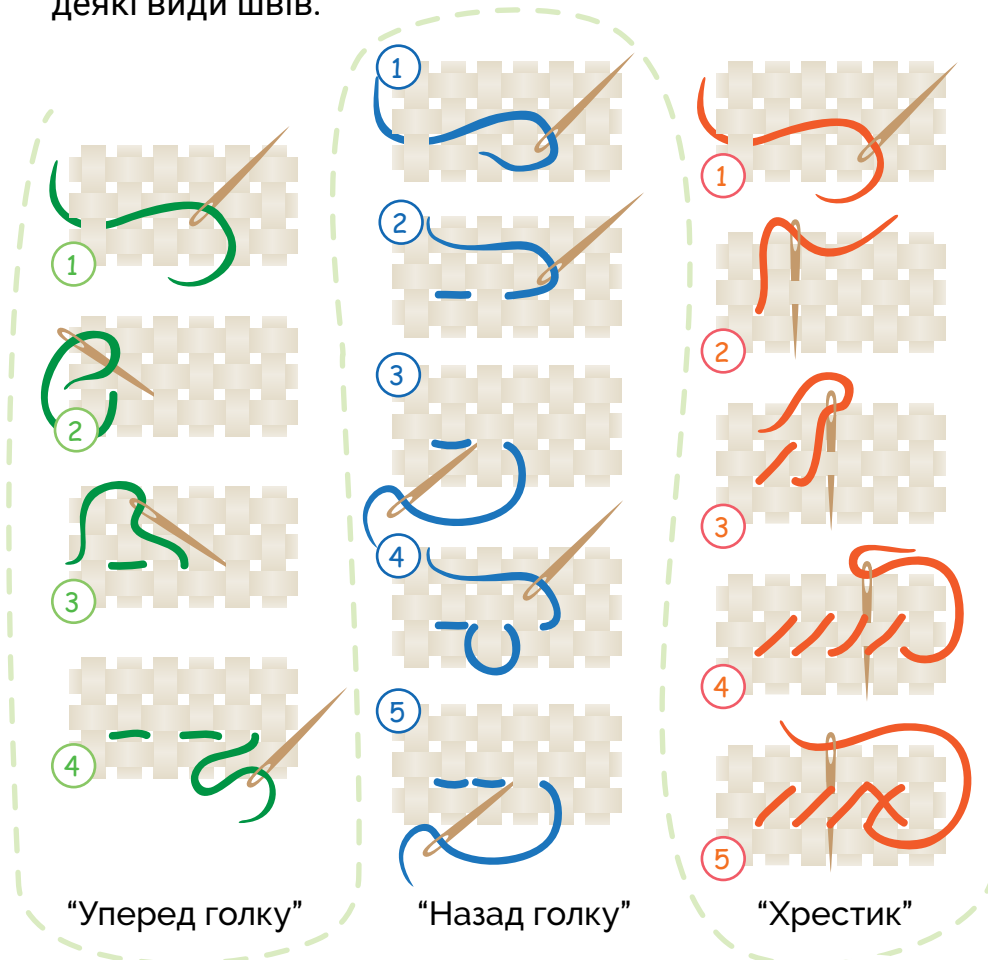
Щоб довести сорочку до ладу, мені потрібно близько місяця.

3. Старша сестра Бориса — Поліна — захотіла вишити для свого брата сорочку. На нитки їй знадобилося 63 грн, на тканину — 112 грн. За пошиття сорочки дівчинка заплатила 200 грн. Скільки коштів витратила Поліна, аби здійснити свій задум?

4. Розглянь, які є види швів.

5. Учні 3-го класу запросили Поліну до школи, щоб вона провела для них майстер-клас із вишивання. Опануй і ти деякі види швів.

Хочу подарувати мамі на день народження синю троянду, тільки де ж її взяти?

Щось не дуже гарно виходить...

ЧАРІВНІ КВІТИ

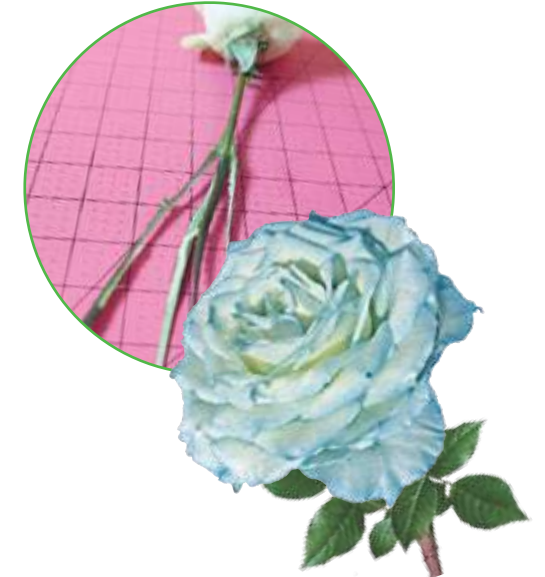
Матеріали та обладнання

- ✿ Квіти білого кольору (троянди, хризантеми);
- ✿ харчовий барвник синього або іншого кольору;
- ✿ гострі ножиці із заокругленими кінцями;
- ✿ вода;
- ✿ ваза чи банка.

Хід експерименту

1. Візьми високу вазу з водою і розведи у ній барвник будь-якого кольору до насиченого відтінку.
2. Зріж навскіс стебла і розщепи їх на чотири частини.
3. У вазу із забарвленою водою постав квіти.
4. Вазу помісти в темне прохолодне місце.
5. Спостерігай за квітами протягом доби.
6. Зроби висновок.

- ✿ Довідайся, якого кольору набуде жовта троянда, якщо її "напоїти" синім барвником. А як у цьому розчині зміниться квітка червоного кольору?

Крихка знахідка

Виконувати місію зі скошуленим Номулом було важко. Він то пробував ходити догори дриґом, то пульт від скрині заховав. Але жевжики не здавалися.

Коли жевжоліт пролітав над Київською областю, скриня відкрила порт у формі яйця. Пузлик і Блискавка заходилися з'ясовувати, де саме треба шукати. Адже з яйця може з'явитися пташка, черепаха, змія і навіть крокодил!

Уточнивши інформацію, Пузлик вирушив на птахофабрику.

— У кого б попросити яйце? — міркував Пузлик.

Ось височенний птах на довгих ногах і з довгою шиєю. А яйце його завбільшки із жевжоліт. А ось красені з гучними голосами і яскравими хвостами, але кажуть, що яєць не несуть — то не їхня справа. От зграйка білосніжних птахів з оранжевими лапками і дзьобами чимчикує до води. Але їхнього яйця Пузликові не підняти. Аж ось мала рябенька пташечка, і яєчка в неї такі самі — те, що треба. Аби лишень не відмовила. Пузлик підготував пишну промову:

— Шановна пані! Чи не будете ви такі ласкаві подарувати мені ваше яєчко для однієї вельми корисної справи?

Пташечка зникла й погодилася. Місію виконано!

Коли Пузлик із яйцем увійшов до жевжольота, Номул саме стрибав у довжину і — от біда! — ненароком зачепив крихку знахідку.

- ✱ Якими словами Пузлик звернувся до перепілки? Чому він обрав саме таку форму?
- ✱ Яких птахів зустрів Пузлик на птахофермі? Які ключові слова допомогли тобі їх упізнати?
- ✱ Назви казки, пригоди в яких пов'язані з яйцем.

Чим цікаве яйце?

1. Жевжики обговорювали, які перетворення можуть відбуватися з яйцем. Які ще цікаві факти про яйце тобі відомі?

Пташенятка
вилуплюються з яєць.

Яйце корисне
для здоров'я.

Шкаралупа яєць буває
різного забарвлення.

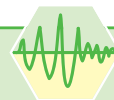

?

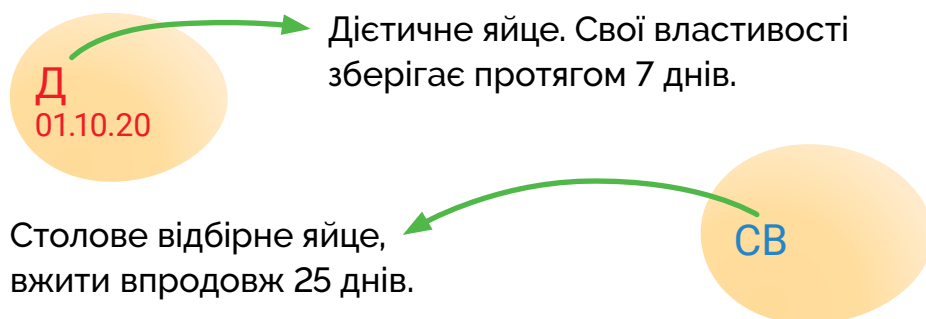
2. Розглянь зображення яєць, які відкладають різні тварини. Визнач, кому вони належать.

3. Який малюнок наступний?

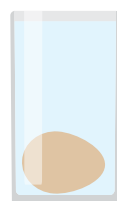
4. Іринка відвідала Васильківську птахофабрику й дізналася, що на всіх яйцях, які збираються продавати, ставлять спеціальні знаки.

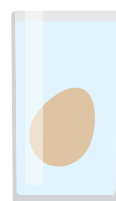
Купуючи в магазині яйця, перевіряй їхню свіжість за **маркуванням**.

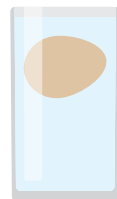
5. Бабуся Іринки розповіла, що перевірити свіжість яйця можна не тільки за маркуванням. Вона показала онуці прості способи. Навчися й ти визначати свіжість яєць.

Яйце, знесене менше тижня тому.

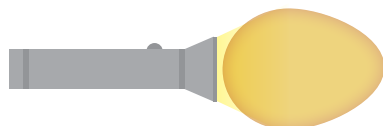
Яйце, знесене 10–14 днів тому.

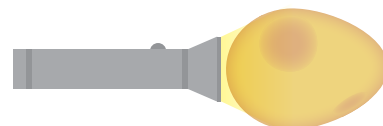
Яйце, яке треба вжити якнайшвидше.

Яйце, непридатне для вживання.

Свіже яйце.

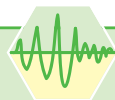

Яйце, знесене давно.

6. Іринка поцікавилася, чи може з купленого в магазині яйця вилупитися курчатко. Працівниця птахофабрики відповіла, що не може, оскільки у цих яйцях немає зародків. Але у природі під шкаралупою відбуваються дивовижні перетворення. Розглянь малюнки і склади розповідь про одне з них.

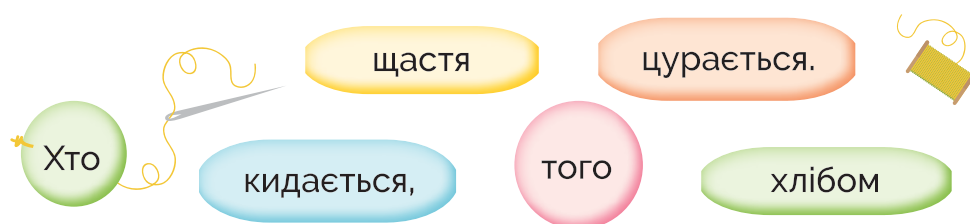
7. Іринку дуже зацікавили перетворення всередині яйця. Вона зібрала інформацію про яйце черепахи. Результати свого дослідження дівчинка оформила у вигляді книжечки. Зроби й ти книжечку "Історія одного яйця".

Як зернятко перетворюється на хліб?

1. Нудьгуючи, Блискавка з Пузликком, почали бавитися хлібом. Жевжики ліпили з нього кульки й кидали одне в одного. Аж раптом жевжоліт завмер, світло згасло й машина пішла на посадку. “Що ми зробили не так?” — здивувалися жевжики. Вислови власні припущення щодо цього.

2. Віднови прислів'я та поясни його зміст.

3. Максим відвідав музей хліба у Переяславі, що на Київщині. Хлопчик дізнався, що є майже 1000 видів хлібних виробів. Назви якомога більше з них.

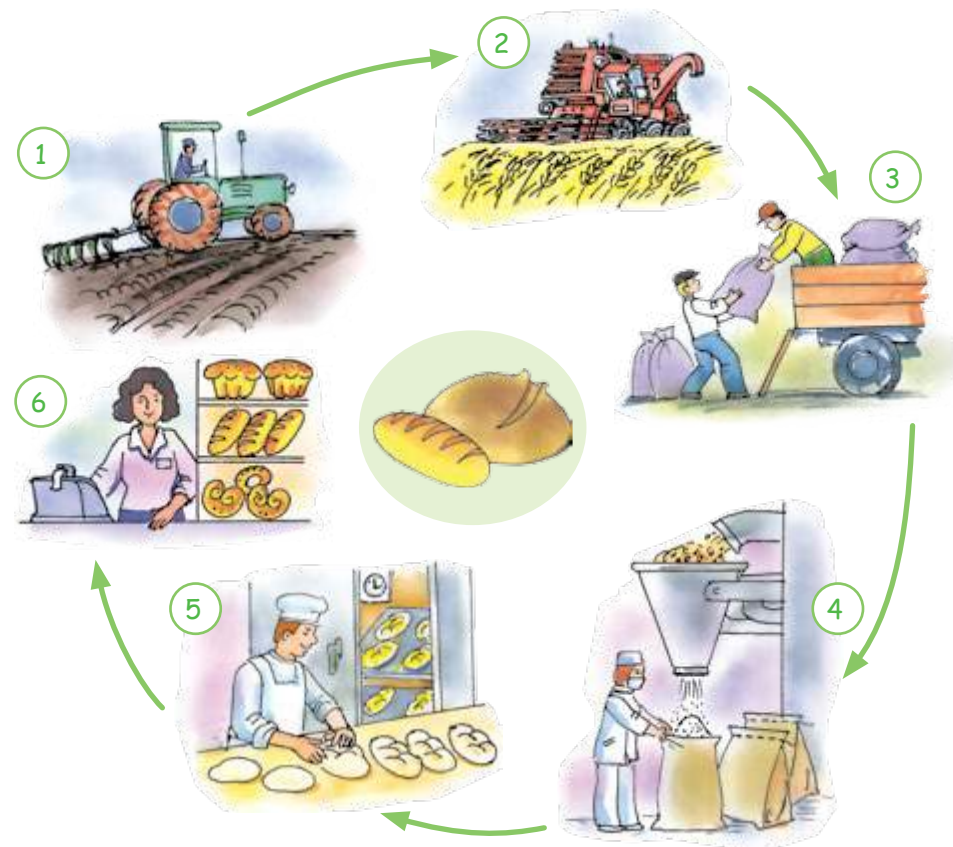

4. Розглянь зображення традиційних для різних народів, що живуть в Україні, хлібних виробів. Пригадай їх назви і розкажи, коли випікають кожен з них.

Спочатку люди споживали сирі зерна, які згодом стали розтирати на **жорнах**. Отриману крупу й борошно варили, тож перший хлібний виріб нагадував рідку кашу. Хліб, подібний до сучасного, з'явився близько 8 тисяч років тому.

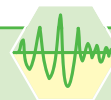
5. Розглянь зображення і розкажи, який шлях долає зернятко, перш ніж стати хлібиною.

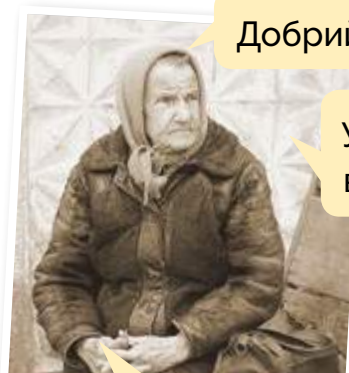
6. Люди яких професій працюють для того, щоб хліб опинився на твоєму столі?

7. Часом трапляється, що не весь хліб у магазині встигають продати свіжим. Поміркуй, як можна використати хліб, що почав черствіти. Обміняйтеся з однокласниками та однокласницями своїми міркуваннями.

8. Прабабуся Тараса, яка живе в селі Красилівці, що на Київщині, розповіла онукові про страшні часи свого дитинства. Прочитай уривки зі спогадів баби Одарки. Що ти знаєш про Голодомор в Україні? Розкажи.

Добрий урожай був того року, ох добрий...

Усе забирали, навіть юшку з печі
вийняли й вилили собакам...

Узимку було найгірше...
Багато людей померло тоді...

Шматка хліба не мали, їсти не було що...
Траву їли, кору з дерев...

9. Режисер С. Буковський у кінострічці "Живі" зафільтмував людей, які пережили Голодомор.

svitdovkola.org/3/media2

Переглянь фрагмент, у якому звучить розповідь очевидця. Що ти відчував/відчувала, слухаючи її?

10. Виготов символ пам'яті про жертв Голодомору — незабудку в синьо-жовтих барвах. Створи колективне панно "Не забудь!".

Не забудь запалити свічку пам'яті
в четверту суботу листопада.

Чому важливо знати минуле свого народу?

А навіщо свічка? У когось
день народження?

Ні. Сьогодні день пам'яті
тих, хто помер
від Голодомору.

Навіщо згадувати про такі
невеселі події?

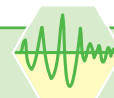
Життя не завжди
буває веселим.

Я розкажу тобі те,
що мені розповідала
бабуся...

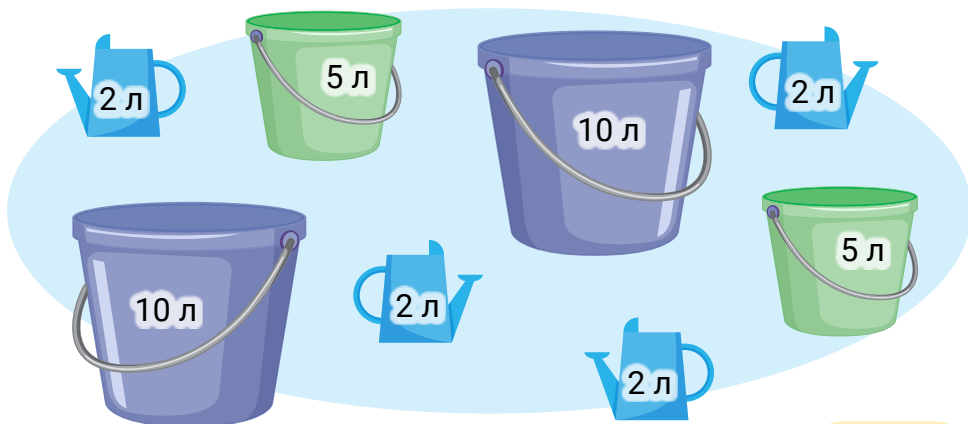

🌱 Розпитай своїх рідних, що вони знають про Голодомор.

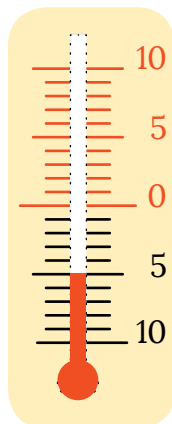

Перевір себе

1. Незабаром зима. У повітрі вже відчувається легенький морозець. Павло із сестрою Тетянкою вирішили залити ковзанку на гірці біля школи. Разом із татом діти наносили води. Розглянь малюнок і обчисли, скільки літрів води вони вилили гуртом, аби утворилася ковзанка.

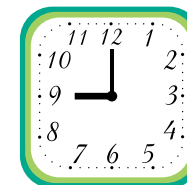

2. Наступного дня Павло прокинувся першим і мерщій побіг до вікна. Стовпчик термометра був на позначці -5°C . Павло розбудив сестру. Вони швиденько поснідали й побігли на шкільне подвір'я. Як ти гадаєш, чи утворилася ковзанка? Чому? Обґрунтуй свої міркування.

3. Як вода переходить з одного стану в інший? Розкажи про колообіг води у природі.
4. Діти зраділи, що ковзанка замерзла, і почали спускатися з гірки. Як вони мають поводитися, аби не заподіяти шкоди собі й іншим дітям? Сформулюй два найважливіші правила поведінки на ковзанці.

5. На ковзанку діти прийшли о 8 год 25 хв. Скільки часу вони можуть покататися, якщо уроки розпочинаються о 9 год, і учням ще потрібно 10 хв, аби перевдягтись і підготуватися до першого уроку?

6. Перед уроками на ковзанці зібралося багато дітлахів. Кожен хотів хоча б раз з'їхати з гірки. Старшокласник Артур вирішив не чекати своєї черги. Як могли б розвиватися події далі? Змодельуйте поведінку дітей.

7. Після третього уроку Павло відчув, що нездужає: у нього з'явилися кашель, першіння горла, нежить. Що ти можеш порадити хлопчикові?
 - ☀ Звернутися по допомогу до медсестри.
 - ☀ Випити пігулку, яку йому запропонував однокласник.
 - ☀ Піти на ковзанку.
 - ☀ Зателефонувати рідним.
 - ☀ Випити гарячого чаю.
 - ☀ Піти додому.
 - ☀ Не звертати уваги й нічого не робити.

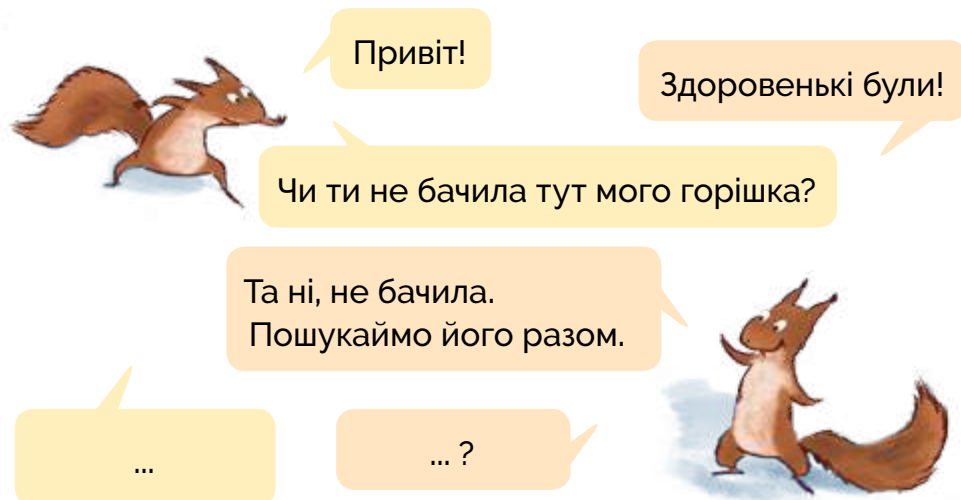
8. На шкільному подвір'ї Тетянка побачила білку й вигукнула: "Дивіться, дивіться, в білки змінилася шубка!". Упізнай на фото тих тварин, які з настанням холодів змінюють колір хутра. Назви їх.

9. Продовж речення усно.

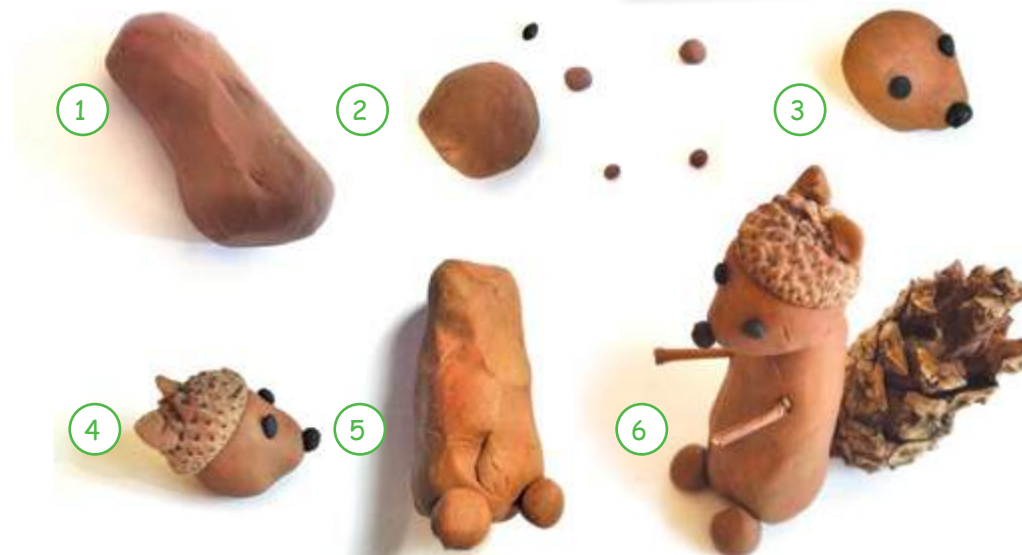
Узимку деякі тварини змінюють колір хутра, для того щоб...

10. Уяви, що ти випадково почув/почула діалог двох білок. Про що вони могли розмовляти? Прочитай початок діалогу. Продовж його, вживаючи слова ввічливості.

11. Зроби білку за інструкцією.

Для роботи підготуй пластилін, стеки, дощечку для ліплення, шишки, жолуді, дрібні гілочки.

12. Трапляється, що Павло і Тетянка сваряться. Цього разу вони не могли поділити між собою пластилін. Прочитай поради, які дала їм однокласниця Галина. Що ще ти можеш порадити дітям? Розкажи.

Не вживай образливих слів.

Стримуй свої емоції.

Порадись зі старшими, як діяти.

13. З'ясуй, як виконували завдання твої однокласники та однокласниці. Так само, як ти, чи в інший спосіб? Поясни свої міркування. Чи виникло в тебе бажання змінити якусь зі своїх відповідей? Чому?

